

GUIA DEL BON TRABUCAIRE

COORDINADORA DE TRABUCAIRES
DE CATALUNYA

TRO GROS DE SÚRIA

-2021-

El Trabuc

El trabuc és una arma històrica d'avantcàrrega emprada especialment en la Guerra del Francès entre 1808 i 1814 fent inclinar clarament el resultat del combat de proximitat. Actualment, el seu ús és ornamental o festiu.

Legislació vigent

La normativa vigent i a la que estem sotmesos des del 4 de març de l'any 2017 és la ITC núm 26 (*Instrucción Técnica Complementària núm 26*). BOE núm 54 de 04/03/2017: Manifestaciones festives con uso de armas de avancarga.

<http://www.interior.gob.es/documentos/642012/6998618/Instrucci%C3%B3n+t%C3%A9cnica+complementaria+26.pdf/45d7d10a-ff67-442b-a721-dad6a52c3745>

El trabuc, segons el reglament, és considerat una arma i és l'única en què es permet l'ostentació i ús en via pública. Es permet també l'ús de l'Espingarda Mora o l'Arcabús, els tres amb sistema d'ignició per pistó (més fiable que altres sistemes com el pedrenyal o metxa).

La legislació, abans de la ITC núm 26, va entrar en vigor l'any 1982 establint diverses normes tant en la tinença i ús com en la classificació de les armes.

Llicència

Per a la tinença i ús dels trabucs es necessita la Llicència de Tipus AE per a armes d'avantcàrrega. Els que tinguin llicència posterior al 01-01-2017, estan obligats a fer el Curs de Formació de Trabucaires Novells i estar inclosos en el Certificat de Formació del seu Ajuntament.

La llicència AE permet la possessió d'armes d'avantcàrrega sempre que aquestes tinguin la Guia de Pertinença. La llicència AE és imprescindible per a adquirir la Pólvora Negra a les armeries.

Guia del trabuc

La guia del trabuc és el document que relaciona l'arma amb el seu propietari. Aquest document és necessari perquè el trabuc sigui considerat legal davant les autoritats. La guia ha d'acompanyar sempre a l'arma en cas d'ús i transport. Aquest document recull informació detallada de l'arma, del propietari i de la llicència d'aquest. Les guies tenen una vigència de 5 anys i són expedides per la Comandància de la Guàrdia Civil.

Assegurança

Les delegacions i Subdelegacions del Govern exigeixen l'Assegurança de Responsabilitat Civil a les associacions de trabucaires.

Complements del trabuc

Pólvora

La pólvora utilitzada en les armes d'avantcàrrega és la Pólvora negra. Està formada per una barreja de salnitre, carbó vegetal i potassi i és considerada un explosiu pel Reglament Europeu, ja que aquesta és altament sensible al xoc, al fregament i sobretot al foc.

La pólvora sempre és perillosa donada l'alta capacitat d'ignició i la confiança amb què a vegades s'utilitza.

Per llei, cada trabucaire pot adquirir 1 kg de pólvora negra a les armeries.

En les galejades s'ha de consumir tota la pólvora autoritzada.

La cantimplora

Actualment les polvoreres utilitzades pels trabucaires estan fabricades de material plàstic rígid per "Cantimplores Galayo". Utilitzen el sistema de buidat inferior per gravetat i consten d'un sistema de càrrega i tancament automàtic. Són conegudes com a "cantimplores" de manera familiar. Aquestes cantimplores poden encabir un màxim d'1 kg de pólvora negra, quantitat màxima legalment permesa per cada trabucaire i actuació.

https://www.youtube.com/watch?v=Y_pkLyqMTIQ

<https://www.youtube.com/watch?v=6QCo8Qv4RvA>

Els pistons

Els pistons utilitzats en les nostres armes s'anomenen pistons labiats amb ales. Cada pistó conté un fulminant que quan és colpejat produeix una espurna que viatja per la xemeneia fins a inflamar la pólvora del canó.

Els pistons no poden ser emmagatzemats mai juntament amb la pólvora ni en recipients de vidre, ja que aquests són sensibles a l'electricitat estàtica, calor, foc o percussió.

Maneig i seguretat

Els següents punts de seguretat bàsica que s'esmenten a continuació poden semblar elementals i sabuts, però també acostumen a ser els més ignorats.

Abans de començar:

Hi ha la possibilitat de passar llista davant les autoritats presents (Guardia Civil). Es realitzarà una inspecció de trabucs, permisos i pólvora utilitzada i cantimplors. No s'ha d'oblidar mai la documentació personal ni particular de l'arma.

- Cal comprovar que la xemeneia no estigui obstruïda. Per a comprovar-ho és convenient fer diversos tirs (4 o 5) únicament amb pistó i comprovar que els gasos provocats escapen pel canó. Existeixen utensilis especials per a armes d'avantcàrrega que faciliten la feina de netejar la xemeneia o despendre algun pistó fos. Aquest procediment és útil també per acabar d'eliminar humitats o algun residu existent.
- Despendre's d'elements per fer foc.
- Col·locar bé el trabuc, pistons i pólvora per passar a la formació de sortida.
- Vigilar de prop als companys per si existeix perill com vessaments de pólvora o caiguda de pistons a terra.
- És obligat l'ús de taps per a les orelles donat l'alt nivell sonor que ocasiona el tir.
- Aclarir els dubtes dels trabucaires, especialment els que concorren per primera vegada.
- Aclarir el recorregut que es realitzarà.
- En les galejades el trabucaire nou sempre ha de galejar entremig de dos veterans, per dues raons, perquè miri el veterà del davant com galeja i perquè el veterà del darrere el corregeixi els possibles errors.
- És recomanable en totes les galejades, que els galejadors sempre es posin pel mateix ordre, d'aquesta manera sabem com galeja el de davant i el del darrere i això ens dona seguretat
- Mantenir la distància entre trabucaires. En cas de formar una columna de tiradors, s'aconsella apartar-se lleugerament (dues passes) cap al costat per a realitzar el tir i tornar a la formació.
- Mantenir els torns de tir.
- Assegurar-se de l'absència d'obstacles i observadors en l'espai vertical (generalment veïns aguantats a finestres i balcons).
- En cas d'accident no abandoni mai el trabuc ni la cantimplora de pólvora ni tracti de socórrer les persones afectades portant aquests elements, ja que poden aparèixer nous riscos.
- El Cap de Colla a la veu de "Càrrega i Pistó" tots els trabucaires s'han de preparar per efectuar el primer tir amb què calfar les ànimes dels canons i netejar brutícies

Com galejar:

En el moment en què el Cap de Colla inicia la galejada, la resta de trabucaires ha d'estar atents a les ordres d'aquest i respectar les normes bàsiques en el moment del tir:

- Creiem que la manera més correcta de galejar és empunyar el trabuc amb la mà dreta per disparar i aixecar-lo per sobre el cap amb el braç estirat i la mà esquerra agafa'n la culata pel darrere, que el martell quedi sempre mirant el galejador, evitant així rebre alguna escatxigada o tros de pistó, al moment del tir girarem lleugerament el cap o l'abaixem, d'aquesta manera allunyem els possibles perills i dominem el trabuc al nostre gust, mai mirarem el trabuc en el moment del tret.
- D'aquesta manera si marxa algun tros d'ala del pistó o farà pels costats de la xemeneia, mai pel martell.
- Els tirs s'efectuaran sempre amb la boca de foc cap amunt i subjectant-lo amb fermesa amb les dues mans i mai en angles inferiors a 45º.
- Penseu que als costats del tirador en uns dos metres no hi ha d'haver ningú, el que vol dir que ningú pot rebre cap impacte d'un tros de pistó
- Mai girarem el trabuc de costat, no tots els trabucs porten protector,
- En el moment del tret si només peta el pistó (no hi ha pólvora), baixes el trabuc i esperes el teu pròxim torn per carregar i disparar.
- En el cas de disparar i no sortir el tret i el trabuc està carregat, s'espera uns moments abans d'abaixar el trabuc, es descarrega la pólvora (per exemple en un embornal mai a terra) i es desembossa la xemeneia i ja pots esperar el teu pròxim torn.
- També es pot donar el cas que el martell piqui i el pistó i no faci res, canvi de pistó tot mirant que la xemeneia no estigui tapada o embossada.
- Si sovint la xemeneia queda taponada amb el paper del pistó, és probable que els pistons tinguin excés d'humitat.
- Si en una galejada la mà que dispareu us queda molt emmascarada o amb cremades, probablement teniu el forat de la xemeneia molt gran, heu de canviar la xemeneia, el forat de xemeneia nova és + o - 1 mm., el màxim aconsellat en una xemeneia gastada és de 2 - 2,25 mm.
- No dispareu mai un trabuc, tant si és el vostre o el d'un altre tirador, si no l'heu carregat vosaltres.
- Si la colla porta bandera, aquesta un marca la direcció del vent, si és necessari canvieu la inclinació del trabuc, de tal manera que el fum i possibles espurnes no caiguin sobre els galejadors.
- El davanter o cap de colla és qui porta la galejada, els seus gestos o paraules indiquen el que s'ha de fer en cada moment.
- Es dona per finalitzada l'actuació quan el Cap de Colla avisa de l'últim tir a la veu de "Últim" i ja no es podran realitzar més tirs.

Està prohibit

- Córrer per tot el traçat de la cercavila.
- Fumar en tota la galejada.
- Ingerir alcohol o substàncies abans de l'inici i duran l'actuació.
- Deixar l'arma a persones no autoritzades.

Neteja i conservació

El trabuc

Mantenir un trabuc cuidat i net és sinònim de seguretat tant per l'espectador com pel mateix trabucaire.

A continuació s'esmenten unes senzilles operacions a seguir una vegada hagi finalitzat la tirada.

En primer lloc cal desmuntar les parts principals del trabuc.

- Canó.
- Xemeneia
- Mecanisme de tir o pany.
- Cos principal amb culata i guardamans.

Kit de neteja

El kit de neteja, la baqueta té tres raspalls, metàl·lic, plàstic i pelfa, raspallarem el canó per dintre amb tots tres raspalls per aquest ordre. La boca del canó i el canó per fora u farem amb drap humit d'oli fins que estigui net. La xemeneia la netejarem amb aigua i l'eixugarem amb un assecador del cabell.

Al pany, li traurem les restes de pólvora enganxada i li passarem un drap untat d'oli (es compra a les armeries), al mecanisme de dins li posarem grassa negra o que no s'assequi.

Posarem la xemeneia al canó amb una mica de grassa negra a la rosca.

Acabada l'operació, s'oliarà lleugerament amb un lubricant especial (esprai) per a armes, o amb WD-40, el canó per dintre i per fora i el deixarem uns dies boca terra, per després muntar-lo.

Si el trabuc té peces de metall es netejaran i es pot donar una passada de vernís de metalls.

Pel que fa als elements de fusta del trabuc ens pot servir qualsevol producte conservant, per exemple oli de llinosa, o en cas extrem reparar amb vernís.

Per acabar, cal muntar el trabuc sencer i guardar en un lloc sec, per precaució es pot posar alguna bossa per la humitat.

La cantimplora

La cantimplora ha de guardar-se buida, procurant que no quedin restes en l'interior ni en els mecanismes de càrrega o extracció d'aquesta.

Per finalitzar cal realitzar una inspecció visual per tal de detectar possibles cops o fractures, ja que es pot produir un perillós vessament o inflamació de la pólvora.

Com treure el dosificador els esquerrans

TRABUCS AMUNT

CAP GIRAT

GALEJADORS SEPARATS

Som el viu record d'uns homes i dones que van haver de lluitar per la seva vida, però ara la "nostra guerra" és la d'arrencar somriures i aportar alegria per allà on passem.

Aquest és el nostre missatge per la pau. Tan de bo, algun dia tots els guerrers del món fossin colles d'amics lluitant per la pau.